

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Jany Brothánkové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobců: **a) K. Y., b) A. Y.**, oba zastoupeni Mgr. Tomášem Císařem, advokátem se sídlem Vinohradská 22, 120 00 Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7, týkající se žaloby proti rozhodnutím žalovaného ze dne 13. 6. 2017, č. j. OAM-459/ZA-ZA15-R2-2015 a OAM-429/ZA-ZA02-ZA15-R2-2015, v řízení o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 5. 10. 2017, č. j. 45 Az 15/2017 - 40, o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti žalobců **se přiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Rozsudkem Krajského soudu v Praze (dále jen „krajský soud“) ze dne 5. 10. 2017, č. j. 45 Az 15/2017 - 40, byla zamítnuta žaloba proti rozhodnutím žalovaného ze dne 13. 6. 2017, č. j. OAM-459/ZA-ZA15-R2-2015 a č. j. OAM-429/ZA-ZA02-ZA15-R2-2015 (dále jen „napadená rozhodnutí“), kterými žalovaný podle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve v rozhodném znění (dále jen „zákon o azylu“), zastavil řízení o žádostech žalobců o udělení mezinárodní ochrany z důvodu jejich nepřijatelnosti ve smyslu § 10a písm. b) zákona o azylu a určil, že státem příslušným k posouzení žádosti podle čl. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „dublinké nařízení“), je Francouzská republika. V řízení před krajským soudem byl žalobě žalobců přiznán odkladný účinek usnesením ze dne 11. 9. 2017, č. j. 45 Az 15/2017 - 28.

II. Návrh na odkladný účinek

[2] Nejvyšší správní soud obdržel ve výše nadepsané věci dne 14. 11. 2017 kasační stížnost obou žalobců (dále jen „stěžovatelé“), kterou se domáhají zrušení shora označeného rozsudku krajského soudu. Současně stěžovatelé podali návrh na přiznání odkladného účinku dle § 107 odst. 1 ve spojení s § 73 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[3] Návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti stěžovatelé odůvodnili tak, že v opačném případě by museli z území ČR vycestovat, což bude spojeno se značnými náklady.

V případě vyhovění kasační stížnosti by návrat zpět představoval další výdej značných prostředků, což by stěžovatelům fakticky zabránilo návratu zpět. Navíc žalobě ve věcech mezinárodní ochrany je ze zákona přiznán odkladný účinek, takže i zákonodárce dospěl k závěru, že výkon správního rozhodnutí může pro cizince znamenat zásadní újmu.

[4] Podle stěžovatelů je důvodem pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti též zachování práva na spravedlivý proces v rámci řízení o kasační stížnosti. Jelikož přiznání odkladného účinku nemůže způsobit újmu žádné třetí osobě, je újma, která by byla způsobena stěžovatelům výkonem napadeného rozhodnutí, jednoznačně nepoměrně větší, než újma potenciálně ohrožující jiné osoby. Dle stěžovatelů přiznání odkladného účinku není ani v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Naopak zachování procesních práv stěžovatelů, a tedy právo na spravedlivý proces, je ve veřejném zájmu. K tomu odkazují na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 8. 2011, č. j. 5 As 73/2011 – 100 (všechna zde zmiňovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).

[5] Dále stěžovatelé spatřují v případě okamžitého vycestování z ČR hrozcí újmu v drastickém zásahu do jejich soukromého a rodinného života, neboť celá jejich rodina se nachází na území ČR, a to jejich tři synové a s manželkami, tedy i vnoučata (která mají české státní občanství) a dva bratři/švagři se svými rodinami. Stěžovatelé zde mají stabilní rodinné zázemí a vycestování by mohlo být nenávratně narušeno. Naproti tomu stěžovatelé se na území ČR nedopustili žádného protiprávního jednání, vyjma krátkého nelegálního pobytu.

[6] Žalovaný s přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti nesouhlasí. Právní následky výkonu napadených rozhodnutí nepředstavují pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká může přiznáním odkladného účinku vzniknout jiným osobám. Stěžovatelé jsou zastoupeni advokátem a svá práva mohou hájit skrze něj i v případě vycestování do země příslušné posoudit meritorně jejich žádost. Důvody uváděné stěžovateli jsou prezentovány pouze v obecné rovině, nedoložili ani neuvedli nic konkrétního. Francouzskou republikou je azylová procedura vykonávána řádně a proti tomu stěžovatelé nic nedoložili. Francie je bezpečná země, která dodržuje mezinárodní závazky. Ani rozsáhlé rodinné vazby stěžovatelů nepovažuje žalovaný za důvod, jež by svou intenzitou naplňoval podmínky pro přiznání odkladného účinku dle § 73 s. ř. s. Připomíná, že v případě transferu stěžovatelů do Francie a případné úspěšnosti kasační stížnosti by se uplatnil čl. 29 dublinského nařízení, podle kterého je správní orgán, jehož rozhodnutí o předání bylo zrušeno, povinen přijmout dotčenou osobu bezodkladně zpět na své území. Nesouhlasí s tvrzením stěžovatelů, že by pro ně bylo obtížné či nemožné vrátit se do ČR. Napadenými rozhodnutími není stěžovatelům ukládána povinnost opustit území ČR, ani zákaz pobytu po určitou vymezenou dobu. V budoucnu si stěžovatelé mohou v souladu se zákonem zajistit legální pobyt na území ČR.

III. Posouzení návrhu Nejvyšším správním soudem

[7] Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. soud přizná žalobě odkladný účinek, *jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem*. Ve smyslu § 107 s. ř. s. uvedené podmínky platí přiměřeně i pro odkladný účinek kasační stížnosti.

[8] Odkladný účinek představuje institut mimořádné povahy. Kasační stížnost proti rozhodnutí soudu ve správním soudnictví není řádným opravným prostředkem, u něhož by bylo možno automaticky očekávat přiznání odkladného účinku. Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákonným postupem zrušeno.

pokračování

[9] Možnost přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. podmíněna kumulativním naplněním dvou objektivních podmínek: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a 2) přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Nejvyšší správní soud proto nejprve posuzoval, jaká újma by vznikla přiznáním, resp. nepřiznáním odkladného účinku stěžovatelům a jiným osobám.

[10] Stěžovatelé spatřují hrozící újmu ve znemožnění účasti v soudním řízení, resp. v zásahu do práva na spravedlivý proces, dále v případných nákladech spojených s vycestováním z ČR a nemožnosti vrátit se zpět, jakož i v zásahu do jejich rodinného života. K tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že první dva uváděné důvody nepředstavují újmu, která by splňovala podmínky pro přiznání odkladného účinku.

[11] Co se týče zásahu do práva na spravedlivý proces a potřeby stěžovatelů být v průběhu řízení o kasační stížnosti na území ČR, Nejvyšší správní soud upozorňuje, jak již opakovaně vyslovil, že samotné právo stěžovatelů účastnit se osobně řízení o kasační stížnosti či být v kontaktu se svým zástupcem, pro přiznání odkladného účinku nepostačuje (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2017, č. j. 6 Azs 261/2017 – 25, či ze dne 11. 10. 2017, č. j. 6 Azs 270/2017 – 28).

[12] Tvrzení o nákladech spojených s vycestováním a nemožnosti vrátit se zpět jsou zcela nepřípadná a nedopadající na posuzovaný případ. Tato část argumentace budí dojem, že stěžovatelé argumentují na podkladě rozhodnutí o uložení správního vyhoštění či neudělení určitého pobytového oprávnění, nicméně v daném případě se jedná o rozhodnutí, jímž bylo zastaveno řízení o jejich žádostech o mezinárodní ochranu s tím, že příslušná k jejich meritornímu posouzení je Francie. V takovém případě však ani žaloba proti napadeným rozhodnutím nemá ze zákona odkladný účinek a s výkonem rozhodnutí není spojena nutnost stěžovatelů vycestovat do domovské země a nevznikají jim v této souvislosti žádné náklady. V případě zrušení napadených rozhodnutí by pak ČR musela přijmout stěžovatele zpět, jak plyne z čl. 29 dublinského nařízení.

[13] Nejvyšší správní soud shledal, že relevantní újmu pro přiznání odkladného účinku představuje tvrzený zásah do soukromého a rodinného života stěžovatelů, neboť by v důsledku předání do Francie byli odtrženi od své rodiny (byť v případě úspěšnosti kasační stížnosti pouze dočasně), se kterou zde žijí a stýkají se. Výkonem rozhodnutí by jim proto vznikla nepoměrně větší újma, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám. Soud neseznal, že by přiznání odkladného účinku mohlo v posuzované věci způsobit jiným osobám větší újmu, než která hrozí stěžovatelům. Jak stěžovatelé sami tvrdí, na území ČR žijí, aniž by zde páchali nějakou protiprávní činnost, vyjma jejich pobytu bez příslušného oprávnění. Jakkoliv Nejvyšší správní soud nezlehčuje protiprávnost jejich jednání, které je jistě nežádoucí, z hlediska posuzované otázky neshledal, že by přítomnost stěžovatelů na území ČR do rozhodnutí o kasační stížnosti mohla znamenat hrozící nebezpečí pro třetí osoby (případně jinou újmu). Z ničeho se pak nepodávají žádné další okolnosti, které by tomu nasvědčovaly. Nepřiznání odkladného účinku by tedy pro stěžovatele znamenalo nepoměrně větší újmu, než jaká by jeho přiznáním mohla vzniknout jiným osobám.

[14] Pokud jde o možný rozpor s důležitým veřejným zájmem, je opět nutné poměřit na jedné straně újmu hrozící stěžovatelům v případě nepřiznání odkladného účinku, a na straně druhé důležité zájmy společnosti. Pro zamítnutí návrhu přitom nepostačuje pouze existence kolidujícího

veřejného zájmu, jak by se mohlo zdát z doslovného výkladu ustanovení § 73 odst. 2 s. ř. s. Toto ustanovení nutno vykládat ústavně konformním způsobem, a proto je třeba za pomoci testu proporcionality vážit intenzitu hrozícího zásahu do základního práva svědčícího stěžovatelům s intenzitou narušení veřejného zájmu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008 - 131, publ. pod č. 1698/2008 Sb. NSS). S ohledem na již uvedené skutečnosti a charakter napadeného rozhodnutí (na základě něhož mají být předáni k azylovému řízení do Francie), leží v daném případě proti újmě hrozící stěžovatelům, riziko narušení veřejného zájmu jen nízké nebo maximálně mírné intenzity. Proto nelze vyvodit, že by přiznání odkladného účinku bylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Tím je splněna druhá podmínka pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[15] Závěrem Nejvyšší správní soud připomíná, že usnesení o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je svou podstatou rozhodnutím předběžné povahy a nelze z něj předjímat budoucí rozhodnutí o věci samé (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005 - 76, publ. pod č. 1072/2007 Sb. NSS).

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. prosince 2017

Mgr. Jana Brothánková
předsedkyně senátu